

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**Міжнародна науково-практична конференція
«Перспективи розвитку суспільно-гуманітарних наук
в умовах євро інтеграції»**

11-12 квітня 2024 року

Біла Церква
2024

ЗМІСТ

Секція 1 Нові парадигми та напрямки досліджень філософських, політологічних, історичних наук у світовому просторі

Мельник Л.М. Феномен війни і миру у філософських поглядах Томаса Гоббса.....	6
Пасічник Н.С. Деколонізація та дерусифікація – головні тренди політики пам'яті на сучасному етапі.....	8
Грек І.М. Поняття «грумада» у працях Михайла Павлика.....	14
Ордіна Л.Л. Проблеми соціокультурної адаптації особистості в умовах російсько-української війни.....	16
Горкава В.В., Баштанник О.В. Аналіз ролі жінок у політиці та в інституціях влади на прикладі сучасної України.....	19
Росавіцький О.О. Парадигма історії, як виклик сьогоденню.....	23
Фесенко Г.Г. Ландшафт голокосту: актуальні підходи дослідження.....	26

Секція 2 Тенденції та сучасні виклики галузевих юридичних наук та правових практик в умовах євро інтеграції

Ковальчук І.В. Процес глобалізації як фактор становлення політико-правової свідомості особистості.....	30
Бровко Н.І. До питання євроінтеграційних процесів побудови громадянського суспільства в Україні.....	33
Тимошук О.Г. Правове регулювання та розвиток суспільства: забезпечення захисту прав і свобод громадян в Україні в умовах євроінтеграції.....	37
Терещук М.М. Конституційно-правовий статус Президента в парламентсько-президентських республіках Європи.....	40
Линник Т.В. Проблеми нормотворчої техніки в Україні.....	43
Добренька Н.В. Практичні та теоретичні аспекти інформаційної війни в Україні.....	47
Баштанник О.В. The concept of state capacity in modern scientific discourse of governing.....	51
Поляруш-Сафроненко С.О. Конституційні права дітей-жителів об'єднаних територіальних громад в період військової агресії та гарантії їх реалізації.....	54
Скороход О.В., Домбровська О.В. Інформатизація місцевого самоврядування як засіб прискорення подолання наслідків російської агресії.....	59
Макарчук В.В. Використання правоохоронними органами технічних засобів для здійснення спостереження з метою забезпечення національної безпеки і оборони.....	64
Сокиринська О.А. Застосування норм міжнародного гуманітарного права під час «нових» конфліктів.....	67
Prisac A.V. Definition of general competence in the legal literature of Romania.....	70
Сидоренко В.В. Окремі проблемні аспекти реалізації права на екстрену медичну допомогу в умовах адаптації національного законодавства до стандартів ЄС.....	74
Ломакіна І.Ю. Соціальна політика в гуманітарному знанні Європи і соціальний вимір європейської інтеграції : остання третина ХХ ст.	78
Пахомова А.О. Світовий досвід розвитку системи комерціалізації технологій в університетах.....	82
Кашинцева О.Ю. Інтелектуальна власність в Україні: виклики війни, перспективи членства в ЄС та НАТО.....	85
Яковець І.С. Роль ТРІПС плюс у доступі до лікування.....	90
Чомахашвілі О.Ш. Фармацевтична незалежність України: ретроспективний огляд.....	95
Пономарьова О.О. Деякі аспекти захисту конфіденційної інформації сенситивних груп пацієнтів у клінічних випробуваннях.....	98

З огляду на це, можна зробити висновок, що правовий статус глав держав цієї групи є сильнішим, ніж у зазначених вище країнах першої групи, що й зумовлює різницю в існуючому порядку взаємодії глави держави з іншими інститутами влади та громадянами, тому в значній мірі впливає на міру його відповідальності.

Список використаних джерел:

1. Конституція Республіки Болгарії від 12 липня 1991 р. URL: <http://nbuviar.gov.ua/asambleya/constitutions.php>
2. Конституція Республіки Хорватія від 21 грудня 1990 р. URL: <http://nbuviar.gov.ua/asambleya/constitutions.php>
3. Конституція Республіки Македонія від 17 листопада 1991 р. URL: <http://nbuviar.gov.ua/asambleya/constitutions.php>
4. Конституція Словацької Республіки від 1 вересня 1992 р. URL: <http://nbuviar.gov.ua/asambleya/constitutions.php>
5. Конституція Румунії від 21 листопада 1991 р. URL: <http://nbuviar.gov.ua/asambleya/constitutions.php>
6. Конституція Республіки Польща від 2 квітня 1997 р. URL: <http://nbuviar.gov.ua/asambleya/constitutions.php>

УДК 340.1

ПРОБЛЕМИ НОРМОТВОРЧОЇ ТЕХНІКИ В УКРАЇНІ

Линник Т. В.,

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри конституційного права та теоретико-правових дисциплін

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна

Анотація. У тезах конференції проаналізовані основи нормотворчої діяльності, а саме стадії нормотворчої діяльності та проблеми юридичної техніки. Безперечно, законодавство потребує постійного оновлення та вдосконалення, а процес нормотворення має зазнавати позитивних змін для підвищення його ефективності.

Ключові слова: нормотворчість, правова норма, держава, державні органи, закон.

Основною передумовою ефективного функціонування держави та державних органів є формування вищими органами влади відповідних нормативно-правових актів. Саме на основі відповідних нормативно-правових актів може формуватися пріоритетний напрямок реалізації діяльності держави. Ефективність такої діяльності цілком залежить від чіткості тлумачення нормотворчості. У зв'язку з цим надзвичайно актуальним є питання розробки ефективного нормативно-правового регулювання нормотворчості.

Тому нормативно-правова система має бути обґрунтованою, зрозумілою та ефективною на практиці. Для досягнення таких результатів при розробці нормативно-правових текстів має бути визначена чітка послідовність дій та системне застосування елементів, тобто застосування юридичної техніки та дотримання всіх етапів нормотворчої діяльності.

Сьогодні науковці все частіше дискутують про основи нормотворчої діяльності, а саме про стадії нормотворчої діяльності та проблеми юридичної техніки, стверджуючи, що ефективність нормативно-правових актів безпосередньо залежить від порядку їх творення. Тобто, дотримуючись чітко визначених етапів нормотворчої діяльності та юридичної техніки, можна сформулювати ефективні нормативно-правові акти, які можна буде чітко застосувати їх у майбутній діяльності.

Деякі науковці визначають нормотворчість як «правову форму діяльності держави за участю громадянського суспільства (у передбачених законом випадках), пов'язана зі встановленням (санкціонуванням), зміною, скасуванням юридичних норм» [1, с. 21-22].

Встановлення нових правових норм є основною метою нормотворчості, а зміна та скасування застарілих норм сприяють визнанню нових норм, а отже, є частиною нормотворчості та її допоміжними проявами.

У контексті становлення та розвитку національного законодавства аналіз нормотворчої діяльності органів влади свідчить про наявність проблем із якістю нормативно-правових актів. Це призводить до частого звернення громадян до суду з оскарженням тих чи інших дій органів влади, особливо в адміністративному порядку.

Основна проблема полягає в незавершеності формування цілісної законодавчої бази, в рамках якої відповідні органи здійснюють нормотворчу діяльність. Поки що існують законодавчі невизначеності та певні неузгодженості положень чинних законодавчих норм з відповідних питань.

У зв'язку з цим насамперед виникає нагальна потреба вдосконалення засад здійснення нормотворчої діяльності органів влади. Звичайно, це допоможе законодавству мати достатній вплив на політичні, економічні та соціальні відносини в країні. Адже належний рівень нормотворчості забезпечує правильне застосування нормативно-правових актів та сприяє утвердженню національних принципів верховенства права.

Конституція України та чинне законодавство не визначають стадії та етапи нормотворчості органів державної влади та їх посадових осіб. Це питання є теоретичним і є предметом багатьох наукових досліджень. Як зазначає Косович у своїх роботах: «законодавча база, необхідна для забезпечення належної нормотворчості, в Україні ще не завершена» [2; 3].

Безперечно, законодавство потребує постійного оновлення та вдосконалення, а процес нормотворення має зазнавати позитивних змін для підвищення його ефективності. Хоча в цих напрямках спостерігаються певні зрушення, були також багаторічні проблеми [4, с. 25].

Відсутність системного підходу є чи не найбільшою вадою сучасного законотворчого процесу. Водночас лише системний закон може ефективно

функціонувати у визначеному законодавцем напрямку, реалізовувати правову концепцію та правовий ідеал законодавця.

Для подолання цієї тенденції розроблення законопроекту має передувати процесу формування концепції національної політики, стратегії, основних напрямів реалізації тощо. У цьому випадку навіть законопроект про внесення змін відповідав би єдиній, цілісній, чітко сформульованій меті, що, безперечно, сприяло б якості та ефективності прийнятих норм.

Як зазначають науковці, є чотири шляхи вирішення вищезазначених проблем: 1) ухвалення нового Закону України «Про нормативноправові акти», який регулюватиме проблеми всієї системи творення нормативно-правових актів в Україні (досвід Республіки Білорусь та Казахстану); 2) прийняття двох основних законів України «Про правову та законодавчу діяльність» та «Про підзаконні нормативно-правові провадження»; 3) прийняття лише Закону «Про підзаконні нормативні акти» (досвід Молдови); 4) відмова від спроб урегулювати питання нормотворення на законодавчому рівні, ухваливши правила, які мають різну юридичну силу [5, с. 191]. Можна запропонувати альтернативний підхід, який ґрунтується на тому, що всі складності, пов'язані з нормотворчістю, мають бути зібрані в єдиному детальному нормативному акті.

Це свідчить про необхідність органічного поєднання в нормотворчому процесі таких складових, як наявність виважених політичних і науково продуманих рішень у формулюванні законопроектів, високий рівень кваліфікації безпосередніх розробників, які транслюватимуть відповідні рішення в правові норми.

Отже, перетворення принципу верховенства права в реальність, забезпечення того, щоб правові норми гармонійно виражали об'єктивні потреби суспільного розвитку, є вищою метою нормотворчості. Запорукою ефективної роботи органів державної влади та дотримання верховенства права досконалість нормотворчості, яка б чітко була регламентована. Вищезазначене вказує на загальні проблеми, які потребують термінового законодавчого врегулювання щодо процесу нормотворчості. Враховуючи вищезазначене,

можна припустити, що ця проблема буде існувати й надалі, оскільки першим кроком до її подолання є концептуальний нормативний акт, який визначатиме вимоги нормотворчого процесу.

Список використаних джерел:

1. Риндюк В. І. Нормотворча діяльність: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. К.: КНЕУ, 2009. 162 с.
2. Косович В. М. Загальнотеоретичні аспекти удосконалення нормативно-правових актів України: автореф. дис. д-ра. юр. н. Львів, 2015. 41 с.
3. Косович В. М. Удосконалення нормативно-правових актів України: техніко-технологічні аспекти: монографія. Львів.: нац. ун-т імені Івана Франка, 2015. 568 с.
4. Шевченко Г. Проблеми нормотворчої діяльності суб'єктів нормотворення. Юридичний журнал, 2008. №3. С. 23-27
5. Загуменна Ю. О. Відомча нормотворчість в Україні: досвід комплексного аналізу: монографія. Харків: Планета-Прінт, 2021. 228 с.

УДК: 34. 340

ПРАКТИЧНІ ТА ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Добренька Н. В.,

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри Права та соціально-поведінкових наук

Білоцерківський інститут економіки та управління Університету «Україна».

м. Біла Церква, Україна

Анотація. У статті розглянуто проблематику виникнення особливого різновиду феномену війни, який дістав назву «гібридна війна». Досліджуючи еволюцію війни як природного явища та його філософське осмислення на різних етапах історичного розвитку